

Gager for Professorer og Lektorer ved Universitetet. Springet er saa stort, at en Lektor end ikke efter den længste Tjenestetid vil kunne naae en højere Gage end den, der ligestrax tillægges den yngste Professor. Hvis jeg ikke tager meget feil, er der ingen Professorater til de Lektorater, der ere for de levende Sprog; der er altsaa ingen Udfigt til Avancement for Lectorerne i disse Sprog ved Universitetet, saa at de saaledes ikke ville kunne komme op paa højere Gage end 1,400 Rd. med Tillæg af 25 Edr. Byg, hvilket omtrent vil svare til Begyndelsesgagen for Professorerne, 1,200 Rd. med Tillæg af 90 Edr. Byg. Naar man nu veed, at disse Universitetslærere i Reglen have ligesaa meget Arbeide som Professorerne, og man desforuden veed, at de ikke have et ganske ubetydeligt Arbeide ved Præliminærexamen, som det ibetmindste ikke er mig bekjendt, at de have noget særligt Bederlag for, saa troer jeg virkelig, at der er gjort et saadant Spring mellem Ansættelsen i Gage for disse to Classer af Universitetslærere, at Thinget vistnok bør tage Hensyn dertil, uanset, hvorledes man forøvrigt vil enes om at stille Gagen.

Himestad: Jeg vilde dog gjerne sige nogle Ord i Anledning af det Foredrag, vi nylig hørte af den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning). Jeg veed ikke, hvorledes den ærede Rigsdagsmand har tænkt sig Grændsen for hvad en Professor maa skrive og tage Betaling for, og hvad han skal skrive uden anden Betaling end den, som hans Gage indeholder. Jeg veed heller ikke, om den ærede Rigsdagsmand vil, hvad der følger af Conseqventerne, udstrække dette til Lærerne ved de lærde Skoler og sige: naar de skrive Lærebøger, saa er det os, der betale, med Undtagelse af hvad der medgaaer til Tryk og Papir, de skulle heller ikke have Noget for deres Arbeide, de faae deres Gager; men det veed jeg dog, og det troer jeg, at Enhver, der har tænkt over den Ting, maa vide eller i alt Fald let maa kunne overbevise sig om, at man vilde sørge overmaade flet for Videnskabernes Fremme i et Land, hvor man gif saaledes frem. Vi leve i et lille Land, og det er paaføkkigt nok at

faae en nogenlunde ordentlig Betaling for hvad man skriver; vilde man nu paa den Maade lægge Baand paa en Mængde af de Mænd, som ere Forfattere, saa vilde man faae en Mængde flette Dictater, og Videnskaben vilde lide derunder, det vilde være skadeligt for dem, der oplæres, og det vilde være skadeligt for Statens Tjeneste.

Lindberg: Jeg skal tillade mig at bemærke, at jeg for mit Bedkommende ikke har Noget at indvende mod, at Universitetslærerne blive vel afslagte, altsaa heller ikke noget videre mod den foreliggende Lov; men det undrer mig, at, naar Talen er om dette Forhold, Tanken da ikke strax henledes paa, at Examinationen naturligt og nødvendigt bør drages fra Professorerne. Saalænge nemlig disse skulle vedblive at examinere, blive Studenterne aabenbart kun deres Afscrivere. Dersom man skal kunne faae et virkelig frit og videnskabeligt Studium, maa man oprette Examenscollegier og ikke see hen til, om det vil medføre nogle Beføstninger. Saa vi dem først, følger det af sig selv, at Professorerne maae holde saadanne Forelæsninger, at de Studerende virkelig kunne lære Noget deraf. Saaledes som det nu er indrettet, er det ikke af Professorernes Forelæsninger, men hos Manuacturerne, at de Studerende lære, hvad de lære. Jeg mener, at vi bør nødvendigvis komme hertil, naar vi skulle forvente, at Resultatet skal komme til at svare nogenlunde til de Beføstninger, som Aar for Aar anvendes til Universitetet, og naar Videnskabeligheden skal komme til at faae den Betydning i vort Land, som efter disse Udgifter bør kunne forventes.

Zable: Naar jeg har bragt de Spørgsmaal, som nu have givet Anledning til nogen Discussion, paa Bane, saa vil Enhver see, at de staae i meget nær Forbindelse med den Lønningslov, som her ligger for. Naar der er Tale om, at Professorerne tage Betaling for deres Forelæsninger, saa er det netop for de Forelæsninger, som de, der have istunde at gaae op til Examen, ikke kunne undlade at høre, nemlig Forelæsninger over Hovedsagene,